

Poikkeamispäätös, kierrätysmateriaalien vastaanotto ja käsittelyalue, Leppävesi

Kunnanhallitus 09.03.2026 § 58
177/10.03.00.02/2026

Päätösehdotus

Kunnanhallitus myöntää poikkeamisen asemakaavassa määrätystä TY-1 -korttelin käyttötarkoituksesta siten, että alueelle voidaan toteuttaa kierrätysmateriaalien vastaanottoon ja käsittelyyn tarkoitettu alue. Päätös on voimassa kaksi vuotta päätöksen lainvoimaisuudesta lukien, jonka aikana rakentamislupaa on haettava.

Perustelu: Ottaen huomioon suunnitellun rakentamishankkeen luonne suhteessa voimassa olevaan asemakaavaan ja alueelle aiemmin toteutettuihin toimenpiteisiin sekä hankkeen arvioitavissa olevat vaikutukset, ei hanke aiheuta rakentamislain 57 §:ssä mainittuja kielteisiä vaikutuksia:

- Ei aiheuta haittaa kaavoitukselle, kaavan toteuttamiselle tai alueiden käytön muulle järjestämiselle: Hankkeessa toteutetaan jätėjakeiden varastointi- ja käsittelykenttä, joka ei estä myöhemmin alueen käyttämistä asemakaavan mukaiseen käyttötarkoitukseen. Siten hanke ei aiheuta haittaa kaavoitukselle tai kaavan toteuttamiselle.
- Ei vaikeuta luonnonsuojelun tavoitteiden saavuttamista: Vuokra-alueelta tai sen välittömästä läheisyydestä ei ole tehty havaintoja luonnonsuojelun kannalta merkittävistä kohteista.
- Ei vaikeuta rakennetun ympäristön suojelemista koskevien tavoitteiden saavuttamista: Vuokra-alueella ei tiedetä olevan muinaisjäännöksiä eikä alueella ole suojeltavaa rakennuskantaa.
- Ei johda vaikutuksiltaan merkittävään rakentamiseen eikä muutoin aiheutta merkittäviä haitallisia ympäristö- tai muita vaikutuksia: Kierrätysmateriaalien vastaanottoon ja käsittelyyn tarkoitettun alueen toteuttaminen ei johda merkittävään rakentamiseen. Toiminta vaatii ympäristöluvan, jossa määritellään toiminnan reunaehdot ja rajataan mahdollisia haitallisia ympäristö- tai muita vaikutuksia.

Rakennushankkeelle on esitetty rakentamislain 57 §:ssä poikkeamiselle säädetyt oikeudelliset edellytykset ja erityinen syy kokonaisharkintaan perustuen.

Sovelletut säännökset: RakL 57§, RakL 64§, RakL 79§, RakL 185§, RakL 187§, MRA 86§, hallintosääntö 22§

Päätös

Kunnanjohtajan päätösehdotus hyväksyttiin.

Selostus

Rakennuspaikka

Kiinteistö: 410-406-7-621 Pielislehto

Pinta-ala: rakennuspaikka (vuokra-alue) noin 1,6 ha (koko kiinteistö noin 69,4 ha, ktj)

Osoite: Vihtiäläntie, Leppävesi

Kaavat, ympäristöarvot, aiemmat päätökset ja vesihuolto

Alueella on voimassa Leppäveden asemakaavan laajennus, Vihtiälä I, jonka kunnanvaltuusto on hyväksynyt 11.12.2006 §43. Kierrätysmateriaalikenttä sijoittuu asemakaavan teollisuusrakennusten korttelialueelle TY-1 (kortteli 601, tontti 1). Alueelle saa sijoittaa teollisuus- ja liiketoimintaa, jonka laadulle ympäristö asettaa erityisiä vaatimuksia. Harjoitettavan toiminnan tulee ottaa huomioon viereinen asutus ja liito-oravan reviiri. Kiinteistöjen toiminnan kannalta välttämättömät asunnot sallitaan. Korttelin rakennusoikeus on e=0,30.

Alueella on ollut kalliokiviaineslouhintaa, joka on aloitettu vuonna 2007 rakennusluvalla (lupanro 348-2007). Toiminnalle on myönnetty ympäristölupa (kara 26.10.2011).

Rakennuspaikalta ei ole tiedossa muinaisjäännöksiä (kyppi.fi). Kiinteistö sijaitsee vahvistetulla vesihuollon toiminta-alueella. Rakennuspaikalla ei ole käytettyä rakennusoikeutta. Viereiselle määräalalle on myönnetty rakentamislupa betoniasemalle, kivi ja sideainesiloille sekä pesupaikalle (lupanro 97-2025).

Kierrätysmateriaalikentälle on vireillä ympäristölupa, jossa haetaan lupaa betoni- ja tiilijätteen vastaanotto-, murskaus- ja varastointitoimintaan.

Määräalta ei ole tiedossa erityisiä ympäristöarvoja (viranomaisportaali laji.fi). Asemakaavassa määräalan läheisyyteen on osoitettu luonnonsuojelulain 49§:n perusteella suojeltu liito-oravan elinympäristö (s), jonka aluerajauksesta on myönnetty poikkeamislupa (khal 1.12.2025 §295), koska alue ei tosiasiallisesti enää täytä liito-oravan elinympäristön suojeluperustetta.

Rakennushankkeen tiedot

Kierrätysmateriaalien (betoni- ja tiilijätteen vastaanotto-, murskaus- ja varastointi) vastaanottoon ja käsittelyyn tarkoitettu alue, pinta-ala noin 1,6 ha.

Naapureiden kuuleminen

Vuokra-alueen omistaja on kuultu, hänellä ei ollut huomautettavaa hankkeeseen.

Rakentamisrajoitus, josta poikkeamista haetaan

Hanke edellyttää RakL §57 mukaista poikkeamispäätöstä asemakaavassa alueelle osoitetusta käyttötarkoituksesta.

Hakijan hakemuksessa esittämät tiedot

Rudus Oy, kierrätys, hakee lupaa aloittaa betoni- ja tiilijätteen vastaanotto-, murskaus- ja varastointitoiminnan kiinteistöllä 410-406-7-621 Pielleslehto, osoitteessa Vihtiäläntie, Leppävesi, Laukaa. Toiminta edellyttää erillistä ympäristölupaa. Lupahakemus on toimitettu Laukaan kunnan ympäristöviranomaiselle.

Alueelle on tarkoitus vastaanottaa rakennusten purku- ja saneerauskohteista sekä betoniteollisuudesta peräisin olevan betoni- ja tiilijätettä. Alueelle on tarkoitus vastaanottaa ja varastoida enintään 49 900 tonnia betoni- ja tiilijätettä vuosittain. Vastaanotettavat jättemateriaalit olisivat pääosin peräisin Ruduksen valmisbetonitehtaalta ja lähiseudun rakennuskohteista. Vastaanotettavasta betonijätteestä prosessoitaisiin Ei Enää Jätettä -betonimursketta (EEJ VNa 466/2022).

Jätteitä vastaanotettaisiin ja Betoroc-betonimursketta kuormattaisiin arkipäivisin maanantaista perjantaihin klo 6-20. Murskauslaitoksen toiminta-ajat olisivat maanantaista perjantaihin klo 7-22. Betonin ja tiilen murskausta suoritettaisiin kerran vuodessa enintään 50 päivää kerrallaan. Materiaalien vastaanotto- ja kuormaustoiminta olisi ympärivuotista.

Betonin kierrätyksen murskauslaitoksen sijainnista lähimpään asuinrakennukseen kiinteistöllä 410-406-7-620 on n. 300 m. Kyseisellä kiinteistöllä on sama omistaja kuin kiinteistöllä 410-406-7-621, jolle hakemuksen mukainen betonin kierrätystoiminta on tarkoitus sijoittaa.

Toiminta-alue sijaitsee louhoksessa, joka osaltaan rajoittaa tehokkaasti pölyn ja melun leviämistä ympäristöön. Toiminnan aiheuttaman melun leviämistä rajoitetaan lisäksi varasto- ja raaka-ainekasojen sijoittelulla. Pölypäästöjä rajoitetaan työmaateiden kunnossapidolla ja kastelulla, tuotekasojen kastelulla sekä tarvittaessa murskan ja seulan koteloinneilla.

Promethor on toteuttanut suunnitellun kierrätystoiminnan ja muiden kiinteistölle sijoittuvien toimintojen yhteisvaikutuksista ilmanlaatuselvityksen sekä ympäristömeluselvityksen. Ympäristömeluselvityksen laskennallisen mallinnuksen tulosten perusteella Ruduksen betonikierrätystoiminnan ja betoniaseman yhtäaikaaisesti aiheuttama melutaso ei ylitä valtioneuvoston päätöksessä 993/1992 annettuja ohjearvoja lähimmillä asuin- tai lomarakennuksilla. Ilmanlaatuselvityksen laskentatulosten perusteella alueen toiminnoista erikseen ja yhdessä aiheutuvat hengitettävien hiukkasten pitoisuudet alittavat raja-arvot lähimmillä asuin- ja lomarakennuksilla. Ilmanlaatuselvitys ja ympäristömeluselvitys hakemuksen liitteenä.

Poikkeukset

Alueella on voimassa asemakaavan laajennus Vihtiälä I. Haetaan lupaa poiketa TY-1 kaavamääräyksestä kuvatus mukaiselle hankkeelle. Alueen kaavamääräys TY-1 sallii alueella teollisuus- ja liiketoimintaa, jonka toiminnan laadulle ympäristö asettaa erityisiä vaatimuksia. Harjoittavan toiminnan tulee ottaa huomioon viereinen asutus ja liito-oravan reviiri. TY-1-alueella sallitaan teollisuutta, mutta vain vähäpäästöistä ja häiriötöntä sellaista. Toiminnan ei katsota olevan kaavan mukaista, sillä betonijätteen murskaamisesta aiheutuu ympäristöhäiriöitä (melu, pöly). TY-1 -alueen määräys ei sisällä jätteiden käsittelyä.

Miksi poikkeus olisi perusteltua myöntää:

- Toiminnan ei katsota aiheuttavan haittaa liito-oravalle, sillä kunnan kaavoitusviranomaisen on vastannut poikkeamislupaa koskevaan ennakkokyselyyn sähköpostitse 7.11.2025, ettei liito-orava reviiriä enää ole kyseisellä alueella.
- Promethorin toteuttamat ilmanlaatuselvitys ja ympäristömeluselvitys osoittavat, ettei kierrätystoiminnasta yksinään tai yhdessä muiden alueen toimintojen kanssa aiheudu merkittävää haittaa ympäristölle tai lähialueen asutukselle.
- Samalle kiinteistölle sijoittuva Ruduksen valmisbetonitehdas on rekisteröity YSL (527/2014) 116 § ja valtioneuvoston asetuksen (858/2018) mukaisesti. Valtioneuvoston asetus kiinteän betoniaseman ja betonituotetehtaan ympäristönsuojeluvaatimuksista (858/2018) 5 § ja 6 § mahdollistaa omasta toiminnasta syntyvän betonijätteen varastoinnin ja käsittelyn sekä ylijäämäbetonin murskauksen.

Betonitehtaan betonijäte on määrä käsitellä kierrätyksen toimipisteellä, jossa se aiheuttaa vähemmän häiriötä ympäristöön kuin tehtaalla suoritettu murskaus. Kierrätystoiminta sijaitsee valmisbetoniasemaa kauempana asutuksesta ja on sitä paremmin louhoksen suojassa. Kierrätyksen toimipisteellä toteutettuna valmisbetonitehtaan betonijätteen murskausten määrä on myös todennäköisesti vähäisempi, sillä valmisbetoniliiketoiminta voi joutua tekemään murskausta useamman kerran vuodessa tehdäkseen tilaa alueelleen.

Betonijätteen murskaaminen on valmisbetoniliiketoiminnalle jätteen käsittelyä ja murskauksessa syntyy edelleen jätteeksi luettavaa MARA-mursketta. Kierrätystoiminnan tuotteena ei synny jätettä vaan EEJ-mursketta (ei enää jätettä).

- Rudus kierrätyksen toiminnan salliminen omalla alueellaan mahdollistaa betonijätteen ammattimaisen vastaanoton ja käsittelyn, murskaamista suoritetaan kerran vuodessa enintään 50 arkipäivän jaksona. Betonijätteen kierrättäminen on Rudus kierrätykselle ydinliiketoimintaa, kierrätys tapahtuu ammattimaisesti ympäristöluvan ja EEJ-säädösten mukaisesti. Kierrätyksen prosessissa ei synny jätettä vaan EEJ - betonimursketta Betorocia.
- Jätehuoltotoiminnan sijaan arvioimme Rudus kierrätyksen toiminnan olevan kiertotalousteollisuutta. Vaikka toiminnassa käsitellään betonijätteitä, syntyy prosessin lopputuloksena kuitenkin CE-merkittyä tuotetta, jonka jätestatus on poistunut (EEJ VNa 466/2022).
- Tulevaisuudessa Rudus valmisbetoni ja kierrätys pyrkivät yhteistyössä ns. suljettuun kiertoon, jossa valmisbetonitoiminnasta syntyvä betonijäte kierrätettäisiin takaisin valmisbetonin valmistukseen. Tämä ei ole mahdollista ilman Rudus kierrätyksen läsnäoloa Rudus valmisbetonitehtaan välittömässä läheisyydessä. Betonijäte on prosessoitava ammattimaisesti ja EEJ-statusen omaavaksi, jotta syntyvää lopputuotetta on mahdollista käyttää valmisbetonin raaka-aineena.
- Valtioneuvosto teki periaatepäätöksen kiertotalouden strategisesta ohjelmasta keväällä 2021. Tavoitteena on muutos, jolla kiertotaloudesta luodaan talouden uusi perusta vuoteen 2035 mennessä. Ohjelmalla hallitus haluaa vahvistaa Suomen roolia kiertotalouden edelläkävijänä. ”Kiertotalous konkretisoituu vasta, kun yhteiskunnan eri toimijat kehittävät ja muuttavat toimintatapojaan tukemaan hiilineutraalin kiertotalouden tavoitteita sekä luovat innovaatioita. Esimerkiksi luonnonvarojen kestävään käyttöön liittyvien tavoitteiden saavuttaminen edellyttää eri sektoreiden sitoutumista sekä toiminnan mukauttamista tavoitteita tukeväksi. Kiinteistö- ja rakennusalan kiertotalouspotentiaali on merkittävä, sillä ala on yksi suurimmista kotimaisten luonnonvarojen kuluttajista.

Kunnat ja alueet ovat kiertotalouden avainpelaajia. Kunnilla ja alueilla on merkittävä rooli kiertotaloutta tukevien palveluiden ja ratkaisujen suunnittelussa ja edistämisessä yhdessä alueen toimijoiden ja yritysten kanssa. Niillä on merkittävä rooli muun muassa kiertotaloutta tukevien toimijaverkostojen ja -ekosysteemien mahdollistamisessa, sekä esimerkiksi kiinteistö- ja rakennusalan kiertotalouden mahdollistamisessa.”

Esittelijä

Kunnanjohtaja Linda Leinonen

Valmistelija

kaavoitusjohtaja Mari Holmstedt, puh. 040 031 7759